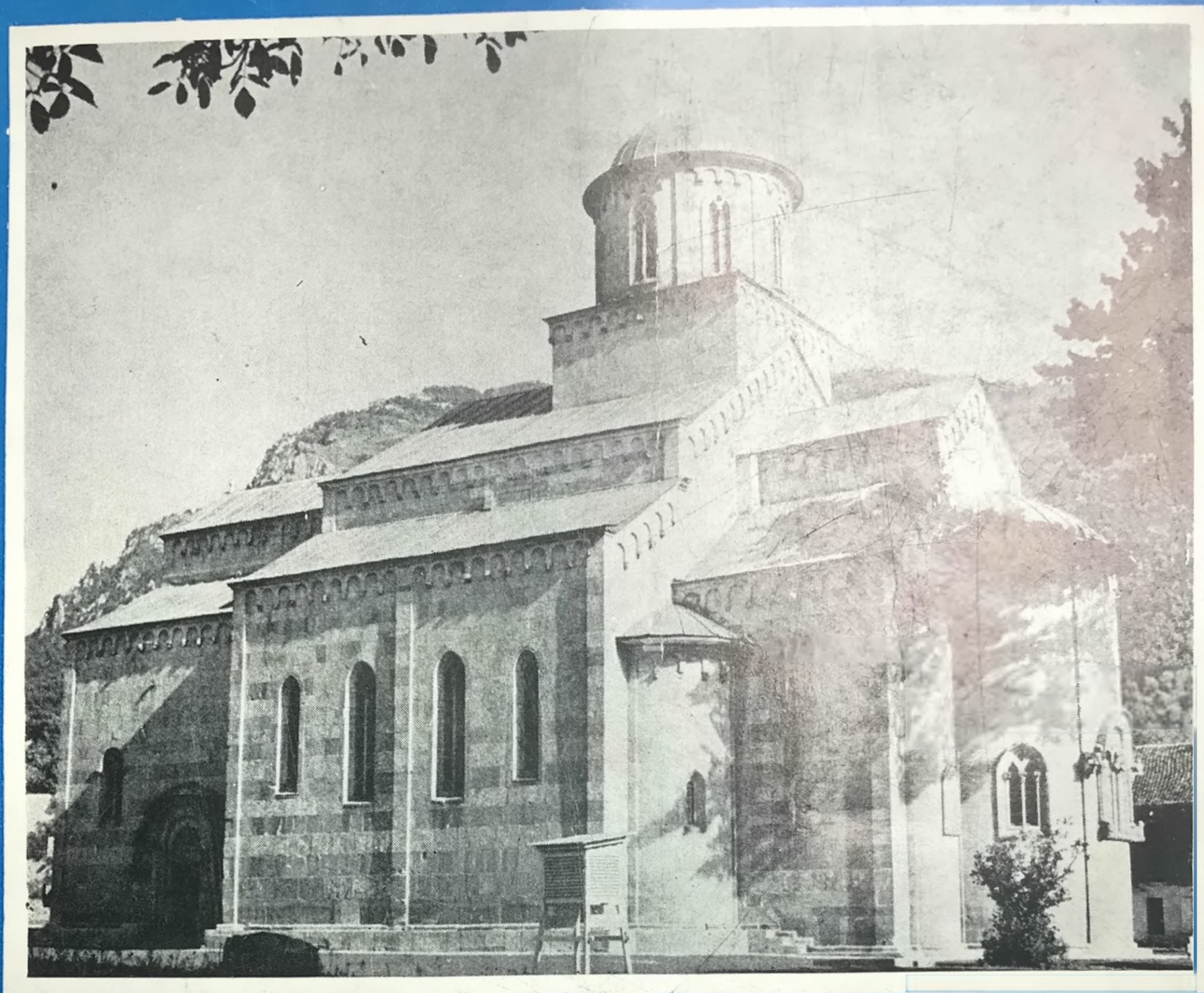

№ 21332 / 680

СТАРИНЕ
КОСОВА
И МЕТОХИЈЕ

IV-V

ANTIQUITETE
TË KOSOVË
E METOHIS

Владимир МОШИН

РУКОПИСИ ИЗ ЦРКВЕ У ДУБОКОМ ПОТОКУ И ИЗ ЦРКВЕ СВ. НИКОЛЕ У СЕЛУ ЂУРАКОВЦУ

На старине у Дубоком Поток у близу Косовске Митровице скренуо је пажњу В. Ђоровић у чланку „Прилози за нашу стару књижевност и историју“ (у „Зборнику за историју Јужне Србије и суседних области“, Скопље, 1936, стр. 97—99). Ту је он објавио податке о два рукописа који су се налазили у црквеној библиотеци: Триод посни на пергаменту из XIV века (одломак од 62 листа) и Зборник на папиру из XV или почетка XVI века, са 370 листова. У овом се налази Теодосијево житије св. Саве с текстом који је исправнији од оног који је објављен од Даничића. Ђоровић даје један фотографски снимак из овог житија (на стр. 98) и каже да му је Ф. Месеснел фотографисао читав текст овог житија.

Завод за заштиту споменика Косова и Метохије располаже са још три рукописа из Дубоког Потока:

1) Четворојеванђеље из друге четврти XVI века, 355 листова,

2) Служабни mineј за октобар из треће четврти XVI века, 179 листова, са службом и пролошким житијем препод. Петке и службом архиеп. српског Арсенија,

3) Зборник (Панегирик) проповеди за празнике од септембра до новембра из треће четврти XVI века, 433 листа с житијима препод. Петке, препод. Јована Рилског, св. Илариона Мегленског од патријарха Јевтимија, словом епископа Климента о арханђелима Михаилу и Гаврилу и словом Теофилакта бугарског на Ваведеније Богородице.

Поред ових рукописа, Завод за заштиту споменика културе Косова и Метохије располаже још с једним малим рукописом из села Ђураковца (у општини Исток, у пећком подручју). То је Богородичник с избором из Октоиха из треће четврти XVI в. с додатком из 1640. године, 126 листова.

ван мали одерак доле при хрпту с фрагментима од неколико речи; л. 99 — (кръсти се) шт Івана въ Ішр'данни (Мр. I, 9). Прекида на л. 139' — прѣльщанте се не вѣдеще... (Мр. XII, 24); наставља на л. 140 — ... како прѣвѣши в'сѣхъ заповѣди (Мр. XII, 29). Коначно прекида на л. 155' — Господь же оубо, по глаголані яго къ нимъ... (Мр. XVI, 19). Последње речи Маркова јеванђеља налазиле су се на искинутом иза тога листу.

л. 156: (с откинутим насловом и првим речима текста) главе Лукина јеванђеља — ш Єм(емнѣ...и) ш Яннѣ пророчици — г; л. 157' — Прѣдсловіе еже шт Лоуки светаго еу(аг)глаіа, до л. 158'; л. 159 — Лукино јеванђеље, без почетка — ... вѣста. Бысть же слоужещѣ ѣмъ (Лук. I, 7—8). Прекида на л. 214' — изъиви прорѣкы и каменіем... (Лук. XIII, 34); наставља на л. 215 — женоу поѣхъ (Лук. XIV, 20). Нови прекид на л. 234' — и въскрѣсеніе еже шт мртвѣхъ... (Лук. XX, 35); наставља на л. 235 — ... твоима. Давидъ оубо Господа яго нарицають (Лук. XX, 43). Коначно прекида на л. 251' — въздвигъ роуцѣ свои благослови ѣ. И бысть... (Лук. XXIV, 50—51). Последње речи биле су на откинутом листу.

л. 252: (без почетка) крај глава Јованова јеванђеља — ш шлети... дї; онда — Прѣдсловіе еже шт Іванна светаго еу(аг)глаіа, до л. 254'; л. 255 — без почетка — ... и въсели се въ ни (Јов. I, 14). Прекида на л. 282' — аще не слышит'... (Јов. VII, 51); наставља на л. 283 — ... Моуси повелѣ таковыи каменіемъ поывати (Јов. VIII, 5). Свршава на л. 333' записом „Кви'ць в'сѣмъ“ и податком о хронологији постанка Јованова јеванђеља.

л. 334: (с откинутим почетком наслова) Єказа(ніе прѣимлюще ѣ въсего)лѣта число еу(аг)гласкоіе, иу(аг)глістѣмъ прѣнтіе, итд. — синаксар. Прекида на л. 338' иза јеванђеља у уторник 16. недеље Лукиног циклуса; л. 340 — наставља с податком о петој недељи поста; онда јеванђеља св. Страсти итд.; л. 341 — Єѡвор'ныкъ ... вї. мѣсецемъ; л. 345 — 14. јан. Къ тѣжде днь иже въ светыхъ шѣца нашего Єавы прѣваго архіепископа сръв'скаго; л. 342' — 13. фебр. прѣподобнаго шѣца нашего Єумѣна сръв'скаго новаго мрѣтѣца; л. 351 — Єу(аг)глаіа различна на всакоу потрѣвоу, итд.; л. 353' — Понже речено ти естъ єдиногѣ еу(аг)гліста повседневнаа еу(аг)глаіа итд. — Єказаніе како подобають шѣрѣтати вседневнаа еу(аг)глаіа; л. 355 — Прокимни въскр'сны на литургиахъ въ нед. прѣд еу(аг)гліемъ; л. 355' — празан.

Записи значајнији су сви исечени. Остало је: на л. 37' на маргини цитирано упозорење из Епитимејника о греху прелубодејства с кумом и пријатељицом, као „да се зема као проклати агарлань“.

л. 73': записи невешти — Павловичъ Костантинъ, Радвановичъ Радивоє, Писа Шилѣтинъ (XIX в.); на л. 211 опет истог — Коста Павловича да мѣ прѣпишъ шно 12 орс...

л. 293': Оне писа Радивоє Боживић име негово измечаръ Сѣничие и Миленти и Есчина приштисе се за измете докле живо да седе. Милостиѣ божию Радивоє, Миленти, Сѣстатие; смиренне въз...

л. 334: Поздрав се на попа.

л. 334': Д... накиа, милостиѣ...

л. 352': молитва „Милосердіа дѣри...“

л. 355': Сиа книга Дѣвокинопоточка (невешто).

На крају била су још два листа, сада исечена, вероватно са записима. На задњој корици, вероватно поводом тих записа — Неке речи немачки а неке гречески, кир...

Служабни минеј за октобар из Дубоког Потока, трећа четврт XVI в.

Папир, 30×20,5 см; 1+179 листова, без почетка; недостаје: иза л. 149 — 2 листа, иза л. 155 — 2 листа, иза л. 160. и 169. по 1 лист; окрњени са стране л. 59, 67, 125. и 130.

Писмо у два ступца по 29 редова: полуустав с облицима XVI века. Српска редакција с траговима ресавског правописа, с њ у предлозима и префиксима, с акцентима и спиритусима. Орнаментика није очувана. Наслови и обични иницијали — црвеним мастилом; у појединим насловима црвена се слова мешају с црним, односно са зеленим.

Водени знаци: 1) котва двоструког цртежа у кругу са звездом одозго и с контрамарком РАЗ као у љубљанском рукопису бр. 4 из 1566. г.; 2) сличан знак с контрамарком Р—А као у сарајевском рукопису бр. 221 из средине XVI в.

Повез из доба постанка рукописа — врло трошан. Даске са жљебом по рубу потпуно су иструлиле и изједене црвоточином; од предње корице остала су само два трула комада. На кожи спреда су орнаментирани концентрички оквири с дијагоналама и ромбом у средини и с крстовима од палмета у пољима; одстрага — орнамент истог типа још са пречком у средини, без крстова од палмета.

Садржај: на почетку је изгубљено 5 листова с почетком службе 1. октобра, св. апост. Ананије и преп. Романа Сладкопевца; л. 1 — ... чских, вождьств'нымъ дѣствомъ, плоди волѣз'нѣи твоихъ въ вѣрѣиъ изъстав'но насадителю и творѣцѣ шѣдаль иси — други тропар III песме канона препод. Роману, итд.

л. 69': 14. октобра служба — Памет прѣподовниѣ матере наше Параскиевіѣ, и светыхъ моученикъ Назаріа, Гер'васіа, Протасіа и Кел'сіа. На маленъ вечерни...; л. 70' — На велицѣи вечерни; л. 79'—81 — Мѣсеца шѣтов'рја .дѣ. дньъ паметъ светіѣ и прѣподовниѣ матере наше Параскиевіѣ:

Съномъ оусноув'шы слад'кымъ, на небеса възидѣ.

Слава Єпиватом' ти, Тръновоу же соуг'бо.

Бъ .д і. възиде Пет'ка на небеса съ аггели ликѣе.

Сла светла Параскевин вьсть шт вьси Єпивать, нарицаеміе Каликратіе... (пролог); л. 81 — кратко пролошко житије св. муч. Назарија, Гервасија, Протасија и Келсија; онда крај службе.

19. окт. нема служба препод. Јована Рилског, а 21. окт. исто тако нема службе препод. Илариона Мегленског.

У служби великомуч. Димитрија 26. окт. текст прекида на л. 149' — Съгрѣшьшае ти много не прѣзрѣлъ еси, нь... — сѣдальнъ троусѣ после III песме канона; наставља на л. 150 — ... възхотѣлъ еси насъ — други тропар VI песме канона „трусу“.

У служби муч. Нестора 27. окт. прекид текста иза л. 155 — испред „богородичног“ I песме канона; наставља на л. 156 — моученик' же ликовѣ — први тропар VIII песме истог канона.

У служби муч. Терентија и Неонице и препод. Стефана Савајта 28. окт. прекида на л. 160' — Таиниче прѣсвѣтлого вогоначе(липа)... — други тропар VII песме канона преп. Стефану; наставља на л. 161 — ...ще се истин'наго шбоженіа — трећи тропар IX песме мученицима у истој служби.

У служби св. муч. Зиновија и Зиновије 30. окт. текст прекида на л. 169' — јако выш'ны волею съныдѣ до плъ(ти)... — ирмос IX песме канона.

На л. 170. служба св. муч. Стахија, Амплија и др. без почетка — ...дѣство приємъ исцѣленіемъ — стихира „на Господи возвах“ на вечерни, итд.

л. 175': Шѣсеца шкте(бра) ки. памет светаго и прѣподшв'наго штѣца нашего Йр'сеніа архієпископа сръв'скаго. Без пролога. Свршава на л. 179' (текст прелази у један ступац) записом:

Глава прѣклінлостивомѣ Богоу дав'шомѣ ми почело и съврѣшеніе ш вѣсемъ и за вѣсе, аминь.

Други записи, млађи:

л. 12: Писа ѣаке жи(та) пченице.

л. 45': Сиа писмоъ знати се Никодима сещеноъ ерем родомъ шт Премофл.

л. 47': Сиа светла и божествнаа книга манастира Стѣденице глаголеми лини и тоъ писа азъ грешниъ.

Црноречки панегирик за септембар—новембар, из Дубоког Потока, трећа четврт XVI века

Папир, 31,5 × 20,5 cm; 433 листа са 5 уских одерака при крају. На почетку, од 1. листа остао је само мали одерак доле. Мали одерак остао је и од л. 92; л. 93—95. одсечена је бочна маргина; иза л. 337. недостаје 1 лист, иза л. 384 — 1 лист.

Писмо по 25 редова, од л. 385 (46 кватрернион) — по 28 ред. Полуустав с облицима XVI века, ресавска редакција с њ у предлозима и префиксима, са ѝ; с акцентима и спиритусима. Наслови црвеним мастилом. Орнаментике нема осим скромних црвених иницијала с малим завојима.

Водени знаци: 1) котва двоструког цртежа у кругу, са звездом одозго и контрамарком S—T као у рукоп. Југосл. акад. IVd7 из треће четврти XVI в.; 2) сличан знак с контрамарком V као у цетињском рукоп. 21 из 1569. г.; 3) сличан знак с контрамарком I—G као у Триоду Повесног Музеја у Загребу из треће четврти XVI в.; 4) котва једноструког цртежа у кругу са звездом одозго и контрамарком I—P као у рукоп. Југосл. акад. IIIc7 из 1560—1570. год.; 5) сличан знак с контрамарком FC као у рукоп. Свеучил. библиотеке у Загребу бр. 7131 из 1573. год.; 6) сличан знак с контрамарком P—B као у дубров. нотар. књигама Cons. Rogat. 56 из 1561. г.; 7) сличан знак с контрамарком I—F као у дубров. нотар. књигама Cons. Minus. 58 из 1585. г.; 8) сличан знак с контрамарком CC као рукоп. Сремске Митровице бр. 324 из 1570—1580. год.; 9) рукавица у кругу с иницијалима P—B и с контрамарком AB као Брике бр. 10690 из 1561—1563. год.

Повез из доба постанка рукописа: даске са жљебом по рубовима, у кожи. Спреда 5 концентричних орнаментираних оквира с украсом у средишњем уском правоугаонику; отрага — четири концентричка оквира с дијагоналама, пречкицом и ромбом у средини.

Садржај: житија и проповеди за празнике од септембра до новембра.

л. 1: (без почетка, који је био на одсеченом делу листа). — Житије препод. Симеона Столпника; на л. 1. доле — штѣца своего, ... Ђъсе же недеѣе с... вожию, и пос... чѣтомы, и не... же тѣшль...; л. 1' — исто тако мали фрагмент текста који се свршава — досажденіе пріе-; л. 2. наставља -ти и пакости, и въздихати имаши и скръвѣти, итд.

л. 12: Мѣсеца септемвриа .а. начело ин'гдиктѣ сирѣч новѣ лѣтоу. Чюднаа православныхъ трѣзѣства, свѣтлы моученичскыя памяти (св. Јована Златоустог).

л. 15: Мѣсеца того .э. Повѣсть шткрѣвѣніа прѣподобнааго штѣца нашего Архиппа Поустынножителѣа и парамонара въсеславнааго и чѣстнаго храма архангѣла Михаила иже въ Хвинѣх. Начело исцѣлѣніа даровъ даннихъ намъ Богомъ благодатию и дрѣзноненіемъ Михаила архистратига...

л. 21': Повѣсть Іакова архіепископа Іероусалимскаго на рождѣство прѣславныя Владичице наше Богородице и присно

дѣвы Маріе. Въ повѣсти дванадесетих племень Израилевѣх пишеть: Бѣ Ішакимъ богатъ зѣлѡ...

л. 33': Иже въ светихъ штыца нашего Андреа архіепископа критскаго Іероусалимлянина на рождество прѣславныя Владичице наше Богородице и присно дѣвы Маріе. Ище мѣрима исть земля педію, и врьвию шписвет се море...

л. 44': Иже въ светыхъ штыца нашего Андреа архіепископа критскаго Іероусалимлянина слово на рождество прѣславныя Владичице наше Богородице и присно дѣвы Маріе. Начело оубв нашихъ праздникомъ настоящее тръжество: прѣвыи оубо по законѣ и сѣни...

л. 53: Иже въ светыхъ штыца нашего Іованна Дамаскина презвутера слово на рождество прѣнепоршчыя Владичице наше Богородице и присно дѣвы Маріе. Придете въси езыци. въсакъ рѡд чловѣчъ и языкъ и възрастъ въсакъ и въсакѡ двѣтшнство...

л. 64': Іованна мниха и презвутера Евіе слово на благовѣщеніе Ішакима і Ан'ны, и на рождество светые Богородице. Великий апостоль, иже вожественныхъ тинь сказатель, иже спасенна нашего искоупѣе, наоучаетъ...

л. 80': Иже въ светыхъ штыца нашего Ѡвдѡра новаго исповѣдника слово похва'но на прѣсветое рождество Владичице наше и присно дѣвы Маріе. Свѣтло тръжествоуетъ тварь дньсь, новое нево дѣвоу приемлюще...

л. 91': Сеп. .дѣ. Иже въ светыхъ штыца нашего Іованна архіепископа Костантина града Златооустаго на въздвиженіе чьстнаго и животворещаго крѣста. Что рекоу или что възглаголю, что вас нарекоу: шце или пастыре, грѣце или крѣчичи, оученики или оучители... Прекида на крају исте стране — или како ваше здивлю се...; л. 92 — мали одерак у дну с неколико речи са обе стране; л. 92' — 93 — наставѣа текст — ...зимѡ ни — лѣто, ни лѣче слѣнчыне...

л. 98: Иже въ светыхъ штыца нашего Ан'дреа Іеросолимита на въздвиженіе чьстнаго крѣста. Бѣзлюблени, подвижнѣмъ дньсь икоже цѣвнице оустны, въспримѣмъ псалтирь и гѣсли...

л. 103: Тогожде светаго штыца нашего Ан'дреа Іеросолимлянина слово авіе реченое на всемирное въздвиженіе чьстнаго и животворещаго крѣста. Крѣста тръжество творимъ, и црковное швѣщаает се испльненіе...

л. 111': Василиа епископа Селеукие ісаврискые на въздвиженіе чьстнаго и животворещаго крѣста. Бѣсакѡ оубв иже шт горшаго на лоучшее прѣложеніе великоу радость и веселіе радоу чловѣчьскемоу съдѣваетъ...

л. 211': Мѣсеца октомвриа .к. Моучение светаго и славнаго великомоученика Артеміа. Иже великаго и славнаго моученика Артеміа повѣствовати хоуѣ мѣжедовлестіа и страданіа...

л. 257': Ох(товрїа) .ка. Житіе и жизнь прѣподовнаго штыца нашего Иларїшна епископа мѣгленскаго, въ немъ же и како прѣнесень высть въ прѣславныи нашъ градъ Тръновъ, съписано кур Іеѳуміемъ патріархъмъ тръновскымъ. Сладка оубв настоящїа жизнь, на весьрѣтіе въсакое сладостїи сладчанше...

л. 285: Ок(товрїа) .кд. Страсть светаго моученика Яреѳи и дружини егш. Въ петое лѣто царства христороубца Іветнана, въ вторемъ индиктишнѣ, по янтїшкїе же сирскїе въ петое въ тридесетное и въ шмосьстное, мѣсеца шк(товрїа), епископъ сошоу въ Іероусалимѣ Іваннъ... Прекида при краю, иза л. 307' — и въ швразъ минїшкїи...

л. 308: (без почетка) — Похвалное слово великомоученикоу Димитрію — ...и рака мощи твонх нешкскѣдни истѣкаетъ стрѣе исцѣленїи...; на истом листу, без датума — Мѣчение светаго и славнаго Христова моученика Димитрія. Маѣміанъ иже и Еркїліе, покоривь Готѣи и Савроматы Римляномъ, съшдь въ Голднскїи град, прѣбывааше лѣкавь сын и воговоривъ чловѣкъ...

л. 313': Ишемвриа .г. Иже въ светыхъ штыца нашего Аркадіа архіепископа кѹпрьскаго похвалное на оновленїе (!) храма светаго и славнаго и повѣдоносна и великомоученика Христова Героргіа. Съзываетъ паки нас, ш христороубци, хриштвоубивыи съ влагочестїа довроповѣдникъ Героргіе...

л. 318: Мѣсеца ноямвриа .н. слово на съворъ бесплѣтных. И се краиннее влагости познанїе, и се показат. явленно ш мнѣ многие благодѣти...

л. 336: Иже въ светыхъ штыца нашего Іванна архіепископа Константина града Златовстаго вѣсѣда ш серафїмшх. Съда нѣкогда юже о Ози прѣплавахш пѣчиннѣ, не ради пѣтныи дѣлготы...

л. 345: Похвалное бесплѣтнымъ Михаїлѣ и Гавріилѣ, сътворено Климентомъ епископшм. Наста, прїзноювци, прѣсвѣтло трѣжьство бесплѣтныихъ силъ, прѣспѣвае въсьѣ мѣ и въсь развѣмъ...

л. 350: Ишемвриа .ка. Блаженнаго Оешѣилакта архіепископа вѣлгарскаго слово на въведенїе прѣчїстїе Богородїце, егда приведена высть въ црѣковь шт своихъ родителїи трїлѣтна сѣщи. И память сво праведнаго съ похвалою вываетъ, мншжицею шблнчи похваляющаго далече достоїнаго шт падающа...

л. 359: Иже въ светыхъ шъца нашего Тарасіа архієпископа Квнстан'тина града слово на въведеніе прѣчистіе Богородице, егда приведена бысть къ црковь шт своихъ ршдителии тріаѣтна. Свѣтло и свѣтоносно настѣщее тръжество, и любовраздѣльнствннмъ желаніемъ къ пѣнію въздвижше...

л. 371: Иже въ светыхъ шъца нашего Германа архієпископа Константина града слово ш въведеніи светаи светымъ. Бесела оубо въсевожъствное тръжество въсегда твореще, ликосъставнники наснищаетъ доуховно...

л. 381': Новеріа .кѣ. Житіе и жизнь прѣподобнаго шъца нашего Стефана Новаго исповѣдника еже по светыхъ и чьстныхъ иконахъ пострадавашаго. Божьствна нѣкаа вещь добродѣтель, и многыль достоина похваламъ... Прекида иза л. 384' — възмиѣнное житіе неизвѣтъчно...; наставља на л. 385 — ...шво ськръвеное много же и явленное възмѣстіе имѣщее хълы... до л. 433'.

Од записа на крају текста остао је само почетак: Иже Прѣсветааго Доуха благодѣтъ тайно навчаючи нас въ шткръвѣни Ісоу Христовѣ и познани правды его, и творити волю его подавае рабомъ своимъ, елико възможно подвизати се въ добродѣтелихъ, да шт грѣхъ избвише правдою поживѣмъ, тѣм' же и мы на божіе... (иза тога су искинута 4 листа).

Предња корица: Сіа писа калѣберъ (XVIII в.).

Сіа света и христа книга глаголеми манастира Чрни реки именемъ панаѣерикъ, и тко ќе га шминѣти да мѣ свети аристатишна парацъ на страшнои мѣсѣ (XVIII в.).

л. 2': Сие книга Радоице Клицањвича шт села Доброшевине Богичевича и 1727 (?).

л. 120': невешто, XIX в. — Еилотие Насаивичъ.

л. 158: XIX в. — Ермонахъ Иштванъ (?), ермонахъ Стефанъ, ермонахъ Георгиеъ, ермонахъ Акимъ.

л. 164' (у вези с текстом): шѣ дај мое си.

л. 172': Приспешши дѣшвникъ Саватие ш црквѣ воведение Дѣвоки Потокъ на 1838 те волева за 15 дана родомъ удѣ Бела Полл.

л. 175—178: невешто — мало време пѣи — ... стѣпило било ка -ко наста ш то...

л. 181: Марко Аврамовичъ 1838.

л. 213: Ярьса писа; Ярьса; даха (?); Сима писа.

л. 226': Знано да вѣдетъ како прид азъ Марко Аврамовичъ сеи храмъ и нахию сию милостинѣ ради за нови храмъ светаго пророка Илие сѣцаго въ градѣ Бѣчиринѣ, лѣто Христово 1838, мѣсеца августа 26. денъ.

л. 259': Радивоє, Коста, Жика, Попъ Радоноца, Попъ Радоица шће да иде вилаетъ село Бѣрна те Петаръ синъ К писавиє.

л. 325': Синъ Костовъ, синъ Радивоевъ.

л. 326: Смирено поздравле штъ мене Коста тебе честни братиј Ми- ханла да дођешъ.

Задња корица: Сиа кинига глаголима монастира светаго архистра- тига Миканла и Гаврула во мѣсте глаголимом Црња рѣка, въ немъ беше начельствѣли смѣрѣннии инокъ игѣмень Мадимъ шт монастира Добриловинѣ, штъчѣством Добровиѣ шт села Бистрице лѣтѣ текошѣ ,зекв. крѣгъ слньцѣ .к.з. лѣн. .д.

Сиа кинига панаѣерикъ монастира Чрѣне рѣкы звѣшъ иже естъ ва власти Косовьской Кадилюкъ мѣста Бѣчнтьрна въ лѣтѣ ,з.ск и в.

С'еть шг'нь и жѣпель и дѣхъ бѣранъ.

Писахъ на мѣченике ѣ монастирѣ Чрѣнши рекин.

Богородичник с Октоихом из треће четврти XVI в. с додатком из 1640. г. из Ђураковца

Папир, 9,8 × 7,5 см; I + 126 + I (први и последњи празни, уметнути при реставрацији). Средњи је део рукописа (л. 21 — 86) из XVI в.; спреда и отрага допуне из XVII века. Рукопис је био много оштећен, тако да први и последњи листови представљају у ствари фрагменте.

Писмо првобитног дела по 15 редова од л. 21. до 36; на 36' прелази у ситно по 29 — 30 редова; од л. 52. опет се враћа на 15 редова. Полуустав с облицима XVI века; правопис с траговима ресавске школе; с њ у предлозима и префиксима, с акцентима. У додатом делу на л. 1—20. невешто писмо по 9 редова; на л. 87 — 108' по 11 редова — уредно писмо с њ у предлозима; од л. 109 — опет прва невешта рука по 9 редова с упрошћеним правописом, без њ и без ѣ. Наслови и старом делу црвеним мастилом. О р н а м е н т и к е нема. П о в е з нови, у кожи.

Водени знаци: 1) у старијем делу — котва у кругу са звездом одозго и с контрамарком I—B као у рукоп. ЈАЗУ IVd20 из 1560 — 1564. год.; 2) у додатом делу нејасни трагови по свој прилици истог знака с контрамарком B—M која долази уз знак круне код Николаева бр. 179 из 1636. год.

л. 1: (додати текст) Еванђеоска стихија — На славѣ — На горѣ ѣченикомъ идѣшимъ; прекида на крају л. 1' — и дарѣтеъ мирови велю (милостъ).

л. 2: (без почетка) ирмос прве песме канона — ... са- крѣши, Израилтеномъ пѣтъ ва гљбине швновалши. Затим — тропари ка- нона. Прекида на л. 20' при крају седме песме другог канона, уз примедбу (црвеним) „Ѣши дрѣго на концѣ кнѣге“.

л. 21 (старији текст): **Е** недељу вечер на **Г**(оспод)и възвахъ стихиры глас .а., и јутрења у понедељак, до л. 36.

л. 36: **Е**всеч'стни параклис прѣсветен Богородици. Текст прекида на л. 36' у другом тропару канона Богородице — оумири (отрѣкѣвице) ...; иза тога остављена су празна 4 листа за привремено изостављени наставак, те на л. 41. наставља у трећем тропару пете песме истог канона — свѣтѣм твоѣ свѣтлости; онда шеста песма, јеванђеље итд.; л. 43' — **Е** понед(ѣльник) блажени глас .а. с апостолом и јеванђељем; онда за остале гласове.

л. 52: **С**вѣтиане прѣз недељу.

л. 56: Пѣниа троицна пѣвѣма въ пост, глас .а., итд.

л. 60': Богородични пѣвѣми по тропарех светым, глас .а., итд.

л. 64: **С**лава акаѣств прѣсветые Богородице. Првобитан текст прекида усред икоса VIII — Боготечнѣю звѣздѣ видѣвше вълси тою послѣдоваше зари, и яко свѣтильника дрѣжеше ... тою ... пкаго ... гше ...; на л. 87. млађа рука наставља у тексту VIII икоса — (на)дежде влагѣ вѣчных, итд. до л. 94; л. 94' — наставак канона у VI песни итд. до л. 108', где свршава записом — Приписах ея въ лѣто ,зрми. (7148, тј. 1640. г.) Простыте аще и грѣво е, нь тако змех.

Испод тога: **Е** въ лѣто ,зрмз. (1639) примише Твр'ци Кавылонь глаголемы Багдадъ.

Даље наставља невешта рука врло нејасно: Иноѣнтие. И паки во лето ,зрмѣ. (7149. тј. 1641. г.) спаде метежь по земли аспра (?) ви(ст)ь вѣлик(а) и вина вскѣдна, кондирь вина з.м. расиц (?) .р.к. кондир. Ка то лето ви(ст)ь с(ве)ти Герѣргие ва петкъ (?) и ва то лето зви слана велика равань...

л. 109 (иста рука): Молитва аще цо вападетъ скверно... или ва ино что.

л. 110: наставак текста васкрсног канона прекинутог на л. 20' — ... на крест и прѣг(в)ождь се волею насъ ради чло(вѣ)колювче, итд.; онда — Слава Богородици — Те Ипакѣ мствицѣ пророчаски раздѣваетъ; затим Богородичан, онда VIII песма канона, итд.; на л. 118 — свѣтиана .а.; л. 119' — Хвалитне стихире итд. Прекида на л. 123' у Богородичном „Превлагословенна еси Богородице, поем те, Каплъшашимъ ко се ис тебе адъ плени се, Ядамъ вазведе се, клетва...“

Крај рукописа — л. 124—126. листови су криво увезани и преокренути: треба да иду: 125', 125, 126', 126, 124', 124. Садрже одломак текста васкрсних тропара с богородичними и ипакѣима почев од тропара другог гласа — ... а аггеломъ несведомѣ таинство (на л. 125') до краја тропара четвртог гласа — воскресѣ Христос Богъ, даруен мирови велию милость.

Других записа осим наведених на л. 108' нема.

DORËSHKRIMET E DUBOKI POTOKUT DHE TË GJURAKOVCIT

Kisha e Duboki Potokut afër Mitrovicës, simbas shënimeve që i ka shënue V. Qoroviçi më vjetin 1936, kishte në bibliotekën e saj dy dorëshkrime: Triodin e njinimit nga shekulli i katërmbedhët dhe Visarin e shekullit të pesëmbdhetë me biografinë e Teodosit nga Shën Sava. Enti për mbrojtjen e përmendoreve të Kosovë e Metohisë ka edhe tri dorëshkrime nga Duboki Potoku. Këto janë Katerungjillshi i shekullit të gjashtëmbdhetë, Mineu për tetorin nga shekulli i gjashtëmbdhetë dhe Visari i germave dhe jetëshkrimeve për shtator-nandor nga shekulli i gjashtëmbdhetë me jetëshkrimet e Shna Petkës, shën. Jovan Rilskit dhe shën Ilarion Meglenskit dhe me predikimet e shën. Klimentit t'Ohrit për arkengjij dhe Teoflikatit të Bullgarisë në Ngritjen e Zojës së Bekueme.

Ky ent ka edhe një dorëshkrim nga katundi Gjurakocv — Librin e Zojës së Bekuemë dhe pjesë të zgjedhuna t'Oktoihut nga shekulli i gjashtëmbdhetë, me shtesën e vjetit 1640.

Dr. Vladimir Moshin

MANUSCRITS DE DUBOKI POTOK ET DE DIURAKOVAC

L'église de village Duboki Potok près de Kossovska Mitrovitza selon les données de 1936 marquées par V. Corović avait eu en sa possession deux manuscrits: Triodion de Carême du XVIe s. et un Recueil du XVIe s. comprenant la vie de St. Sava par Théodose. L'institut pour la protection des monuments culturels de la région de Kossovo et de Métochie a en sa disposition encore trois manuscrits de la même église: Evangile du XVIe s., Ménéé d'octobre du XVIe s. et un Recueil du XVIe s. qui embrasse les vies de Ste Parasquève, de St Jean de Rila et de St Hilarion de Meglen, ainsi que les homélies de St Clément d'Ochrida sur les Archanges et de Théophylacte bulgare sur l'Introduction de la Sainte Vierge.

En outre l'institut possède un manuscrit provenant du village de Diurakovac — Les canons consacrés à Sainte Vierge et Octoëchos abrégé du XVIe s. avec un supplément de 1640.

Dr. Vladimir Mochin